

**ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩА, МЕРИ И ЛИВАДИ ОТ
ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД НА ТЕРИТОРИЯТА НА
ОБЩИНА СТРУМЯНИ ЗА СТОПАНСКАТА 2024/2025 ГОДИНА**

/Приети с Решение № 46 от Протокол №6/29.02.2024г./

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Струмяни са изготвени по изискванията на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (чл. 37о, ал. 1 т. 2 и ал.2), които съдържат:

- перспективен експлоатационен план за паша;
- части от мерите и пасищата предназначени за общо и индивидуално ползване, и тяхното разграничаване;
- части от мерите и пасищата, предназначени предимно за косене;
- прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоеите;
- мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозийни мероприятия, наторявания, временни ограждения;
- ветеринарна профилактика;
- части от мерите и пасищата предназначени за изкуствени пасища, засявания с подходящи тревни смеси
- построяване на навеси;
- въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси при необходимост.
- охрана;
- Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината

I. Перспективен експлоатационен план за паша.

Перспективният експлоатационен план обхваща:

1. Дългосрочно опазване на пасищата на територията на Община Струмяни, съобразени с „Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята”.
2. Установяване на контакти и взаимодействие между управляващи и ниво на населено място със земеделските стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, на възможен екологичен ефект и икономически растеж на района.
3. При разпределение на пасищата да се отдаде приоритет на земеделските стопани, отглеждащи животни с цел стабилизиране на икономическото им състояние и утвърждаване на животновъдството, като фактор за развитие на населеното място.

II. Части от мерите и пасищата предназначени за общо и индивидуално ползване, и тяхното разграничаване.

1. Ежегодно общинска администрация изготвя списък с данни на свободните имотите, определени за ползване като пасища, мери и ливади общинска собственост.

2. Общински съвет определя с решение пасища, мери и ливади за общо и индивидуално ползване. Списъка на имотите за индивидуално ползване с категории се обявява в общината и се публикува на интернет страницата.

3. В срок до 01.02 на съответната година се изготвя официална справка предоставена на страницата на БАБХ за всички регистрирани животни към 1 февруари в Интегрираната информационна система, която съдържа:

- списък на **всички стопани**, отглеждащи пасищни животни на територията на населеното място, като списъка съдържа информация за стопаните, броя и вида на отглежданите пасищни животни.

- списъкът се заверява надлежно с подпис и печат от общинския ветеринарен лекар и се представя в общината за съответната година.

4. Ежегодно в срок до **10.03** на текущата година собствениците на пасищни животни заявяват писмено желанието си за ползване на пасищата с подаване на заявление по образец до кмета на общината, към което прилагат документи определени в ППЗСПЗЗ. Заявлението съдържа информация за броя на пасищните животни и за начина на ползване на пасищата – индивидуално, при условията на общо ползване или чрез сдружение /като посочва упълномощеното от него лице, което да го представлява пред работната група/.

По смисъла на ЗСПЗЗ „**общо ползване**” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища включително, чрез образуване на едно или повече колективни стада.

5. Кметът на Общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ /пасища, мери и ливади/ разпределени между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасище, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животновъдна единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животновъдна единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и от местни /автохтонни/ породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки „Плещания за поддържане на биологично земеделие“, включени в направление биологично животновъдство се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

При разпределението предимство имат кандидатите, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най – малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 май.

При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределението по реда съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област и съставя протокол за окончателно разпределение на имотите в срок до 1 юни.

6. При подадено заявление за **общо** ползване на пасищата въз основа на Годишния план, кметът /кметският наместник/ на населеното място издава **разрешителни за ползване за паша** /сено/ на физически лица, които лично съпровождат и се грижат за стадото (пастир).

7. Пастирът винаги е длъжен да носи в себе си своя екземпляр от разрешителното.

8. Пашата на селскостопански животни да се извършва в светлата част на денонощието.

9. Земеделски стопани – животновъди и/или техни сдружения, които кандидатстват за общо и индивидуално ползване на пасища сключват **договор** с общината, съгласно чл. 37и от ЗСПЗЗ.

III. Части от мерите и пасищата, предназначени предимно за косене;

1. Косенето в пасищата да се извършва, като се спазват националните стандарти, утвърдени със Заповеди на Министъра на земеделието и храните за добро екологично и земеделско състояние. Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата към периферията.

2. Да не се извършва коситба в размножителния период на птиците.

IV. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;

Като прокари за селскостопански животни за паша и водопоите да се ползват съществуващи прокари и полски пътища

V. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозийни мероприятия, наторявания, временни ограждения;

При ползването на мери и пасища е необходимо да се спазват и Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени и определени със ЗАПОВЕД № РД 09-122 от 23.02.2015 година на Министъра на земеделието и храните

Национален стандарт 1.

Забранява се използването на минерални и органични азотосъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;

- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;

- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;

- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2.

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3.

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

Национален стандарт 4.

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30% култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 5.

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- за обработваеми земи - обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;

- за трайни насаждения - укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6.

Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7.

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които ще получават подпомагане по различните схеми на Общата селскостопанска политика (ОСП), допълнителните национални плащания и следните мерки от Програмата за развитие на селските райони:

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

VI. Ветеринарна профилактика;

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните Българската агенция по безопасност на храните изготвя програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози, съгласно чл.118, ал.1 от ЗВД. При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност на храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към областните управи и кметства на общини епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации предвидени в съответната наредба.

VII. Части от мерите и пасищата предназначени за изкуствени пасища, засявания с подходящи тревни смеси

При необходимост частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища да се засяват с тревни смеси.

VIII. Построяване на навеси

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на НАРЕДБА № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделски земи без промяна на предназначението - изм. – ДВ, бр. 85 от 6 ноември 2012 г. в сила от 06.11.2012 г. и Закона за опазване на земеделските земи.

IX. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси при необходимост.

Х. Охрана

Охраната на наетите мери и пасища от общинския поземлен фонд е съответно за сметка на ползвателите.

XI. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината.

1. Ползвателите на общинските мери, пасища и ливади се задължават:

1) да почистват постоянните пасища от нежелана храстовидна растителност (къпина, шипка) и да се провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове (орлова папрат, чемерика);

2) да не променят предназначението им и да не ги разорават. Да не ги използват за земеделски нужди;

3) да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и др. отпадъци;

4) да не се пали растителност в мерите и пасищата;

5) агротехнически мероприятия, като посяване, торене, борба с плевелната растителност, отводняване и напояване, както и построяването на навеси, се съгласуват с общинска администрация, а мероприятията почистване от камъни и почистване от храсти с кмета/кметския наместник на населеното място;

6) мерите и пасищата да се опазват от ерозиране, заблатяване, засоляване и др.;

7) лично да съпровождат стадото по пътя до пасището и се грижат за него в пасището, или да ангажират и изрично посочат друго лице, което да извършва това от тяхно име и за тяхна сметка.

2. Условия за опазване и поддържане на пасищата:

2.1. За почвения слой не се допуска:

1) нарушаване целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване;

2) преминаването и движението с моторни превозни средства в самото пасище;

3) едновременно струпване на големи стада с животни на едно и също място за едновременно пашуване и за водопой;

2.2. За биологично разнообразие – опазване и поддържане на местообитанията при паша, не се допуска;

1) паленето на огън извън определените, обезопасените и обозначени за това места;

2) унищожаването на видовете от флората, чрез изкореняване, изкопаване, сеч, промени в ландшафта;

3) оставянето на пашуващите животни без надзор;

4) внасянето на минерални торове за подобряване на тревата;

5) не се позволява разпръскването на битови отпадъци из пасището;

6) собственика на животните е длъжен да осигури и гарантира изнасянето на битовите отпадъци извън пасището;

7) опожаряване на дървесна, храстова растителност по пасищата с цел предизвикване нов подраст;

8) поддържане в добро състояние наличните инфраструктурни обекти за водопой – чешми, корита и др.

За неуредени в настоящите правила въпроси се прилага реда и правилата на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и действащото законодателство на Република България.